

Večernik

Leto III. (X.), štev. 12

Maribor, torek 15. januarja 1929

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem črt. št. 11.400
Veja mesečno, prejemna v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom po 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 11
Oglaš. po tarifni
Oglaš. sprejema tudi oglaš. oddelki »Jutro« v Ljubljani, Prekmurju, etc.

Proučevanje proračuna

PRVI REALNI PRORAČUN. — NAJETJE VELIKEGA POSOJILA V INOZEMSTVU. — MINISTRA MAŽURANIĆ IN KUMANUDI PREVZELA POSLE.

BEograd, 15. januarja. V finančnem ministrstvu sedaj z vso intenzivnostjo proučujejo finančni položaj države ter iščejo pota, kako bi najhitreje sanirali naše državne finance. Finančni minister dr. Švrljuga se je najprej odločil, da spravi proračun za prihodnje leto v sklad z dejanskim položajem. Posebna komisija sestavlja nov proračun, iz katerega bodo izplačane ne samo investicije, temveč bodo reducirane tudi one postavke, ki imajo več ali manj značaj strankarskih fondov.

Sporodno z napovedano redukcijo uradništva se bodo znižali personalni izdatki za 20—30 odstotkov. Kljub vsem tem redukcijam pa bo proračun najbrže še vedno deficiten, ker name rava finančni minister pri proračunu upoštevati med dohodke res samo realne postavke.

Ker pa bodo vsled temeljitih reform v državnem gospodarstvu potrebna večja denarna sredstva in ima vlada v načrtu razna investicijska dela, namerava finančni minister najeti večje inozemsko posojilo. Kakor se zatrjuje, bodo v kratkem obnovljena pogajanja za najetje posojila v znesku 50 milijonov funtov sterlingov (13 milijard dinarjev). Te dni je že prispel v Beograd delegat Rothschildove banke, ki je včeraj posetil finančnega ministra dr. Švrljuga, predsednika Narodne banke ter predsednika Državne hipotekarne banke.

Z jutranjim brzim vlakom je prispel danes v Beograd novo imenovan trgovinski minister dr. Željko Mažuranić.

Dr. Željko Mažuranić

Dr. Željko Mažuranić, odvetnik v Zagrebu, ki je bil včeraj imenovan za ministra trgovine in industrije, je najmlajši sin pokojnega predsednika banskega stola in predsednika Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, Vladimirja Mažuranića ter vnuk znane hrvatskega pesnika Ivana Mažuranića. Izvršil je z najodličnejšim uspehom juridične študije na Dunaju in v Zagrebu in si potem kot mlad odvetnik takoj pridobil mesto v prvih vrstah hrvatskih pravnikov. Dr. Mažuranić je kot človek čist karakter, fanatik poštenja in pravičnosti. Poverjeno mu je bilo že ponovno juridično vodstvo številnih angleških, francoskih in nemških trgovskih in finančnih transakcij v naši državi. V nje ga se stavlja velike nade in se zlasti pričakuje, da se mu bo posrečilo ozdraviti naše omajano gospodarsko življenje ter pridobiti zaupanje inozemskih finančnikov v gospodarsko moč Jugoslavije.

telji najdejo slovenske knjige, kaznujejo s strogim zaporom. V času od 5. do 12. decembra so karabinjerji plenili slovenske knjige v Kobaridu, Mirni, Sv. Vidu pri Vinavi, Podragi, Vrhopolju, Sežani, Vevčah itd. Najbolj preganjali omladinske knjige »Prvi koraki« in »Venec domačih pravljic«. Kdor širi te knjige, mu grozi konfiskacija ali večmesečni zapor. V Orahovci so karabinjerji pretli glebe Francu Gorupu, da ga bodo za-

žuranić, ki je nato skupno z novim poštanim ministrom dr. Kumanudijem v vladnem predsedstvu prisegel v roke ministrskega predsednika generala Živkovića, nakar sta oba prevzela posle v svojih resorih. Minister Kumanudi je odšel potem na dvor, kjer je bil sprejet od kralja v avdienci, po povratku pa je odšel še v zunanje ministrstvo in prevzel tamkaj posle kot zastopnik bolnega zunanjega ministra dr. Marinkovića. Tekom dopoldneva je posetil dr. Kumanudi med drugimi tudi italijanski poslanik Galli.

Kralj je sprejel danes v avdienci tudi ministra prosvete Božo Maksimovića, minister dvora Božo Jeftić pa je imel daljšo konferenco z ministrskim predsednikom generalom Živkovićem.

Današnje »Službene Novine« objavljajo sledeče tri nove zakone: 1. Zakon o ukinitvi dosedanjega volilnega reda za narodno skupščino. 2. Zakon o ukinitvi volilnega reda za oblastne, srezke in občinske samouprave. 3. Zakon o ukinitvi uradniške stalnosti, ki odreja: Imenovanja, premeščenja, prevedbe v drugo stroko, postavljanja na razpoložanje, upokoje in odpuščenje državnih uslužbencev vseh glavnih skupin se vrši kraljevim ukazom na predlog predsednika ministrskega sveta, državnih uslužbencev ostalih skupin pa z odloki pristojnih ministrov v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

Dr. Kosta Kumanudi.

novi minister za pošte in brzojav ter zastopnik zunanjega ministra dr. Marinkovića za časa njegove bolezni, se je po končanih pravnih študijah na pariški univerzi posvetil vseučiliški karijeri in je znano zlasti njegovo delo o administrativnem pravu. Od prevrata dalje je bil poslanec demokratske stranke in je vodil že resore prosvete, za zunanje zadeve ter za šume in rudnike. Po občinskih volitvah 1. 1926 je bil izvoljen za župana v Beogradu.

Zasuti od lavine

PARIZ, 15. januarja. Pri plezanju na Mont Jevet pri Amecyju je ogromna lavina zajela 11 turistov in jih vlekla 800 m s seboj. Osem oseb se je kmalu rešilo iz kritičnega položaja in so dobili le lahke poškodbe, trije turisti pa so postali žrtev katastrofe in so jih našli tovariši šele čez par ur mrtve.

prli, če jim ne izroči »Zgodb sv. Pisma«, ki jih je izdala — Mohorjeva družba.

In če je končno fašizem glasom najnovejših vesti za Novo leto 1929 na brutalno zavraten način z enim mahom ubil vse slovensko časopisje, kar ga je še ostalo v tužni Julijki Krajini, je to samo en dokaz več, da fašizem v svojem slepem, nebrzdanim sovraštvu do vsega, kar je slovensko, naravnost — nori.

Žrebanje razredne loterije

BEograd, 15. januarja. Pri današnjem žrebanju državne razredne loterije so bili izžrebani sledeči večji dobitki: 60.000 Din je zadela št. 25.180; 30.000 Din št. 85.371; 20.000 Din št. 115.886; 10.000 Din št. 43.573 in po 3.000 Din številke: 6.691, 40.245, 41.628 ter 81.067. Razen tega je bilo izžrebanih večje število dobitkov po 500 Din.

Rumunsko posojilo v Nemčiji

BUKAREŠTA, 15. januarja. Pogajanja rumunske vlade z Dresdensko banko in tvrdko Kampfmayer glede najetja posojila so že zaključena. Pogodba je bila podpisana že v petek, vendar še ni bila objavljena, da se prepreči hausse na borzi. Dresdenska banka bo izplačala Rumuniji 400 milijonov lejev, tvrdka Kampfmayer pa bo preskrbela za 400 milijonov žita, ječmena in koruze za pasivne pokrajine.

26.000 žrtev »španske«

NEW-YORK, 15. januarja. Zdravstveni urad objavlja, da je »španska bolezen« v zadnjih 7 tednih pobrala 26.000 oseb. Kljub energičnim ukrepom zdravstvenih oblasti epidemija še vedno ni pojenjala.

Zopet poskus samomora

V stranišču neke gostilne na Tržaški cesti se je na križ stranišnega okna obesil okrog polnoči 36letni A. Š. Od policije takoj avizirani rešilni oddelek je obupanca, ki je že bil v nezvesti spravil po uspešnih rešilnih poskusih v bolnico ter je upati, da mu rešijo življenje.

Nezgodna gostilničarja.

Gostilničarja znane delavske pekarnice g. Josipa Rogina je včeraj doletela težja nezgoda. Pri spravljanju sodov se mu je zakotalil težak sod na roke ter mu desno roko občutno zmečkal. Moral je iskati zdravniške pomoči. Upati je, da na ni nevarna.

Zopet težka nezgoda drvarja.

V ozemlju Brezno-Ribnica spuščajo sedaj hode, ker je sneg izvrstna podlaga za hitro spravljanje hloedov v dolino. Delo se vrši v vsej Dravski dolini neumorno in v velikem obsegu. Nedolgo tega smo poročali o težki nesreči dveh drvarjev iz istega okoliša. In zopet je zahteval nevarni poklic drvarja mlado žrtev. Komaj 28 letni Jesenek Jernej, delavec znane lesne tvrdke Germuth v Breznem, je prišel pod tak hloed. Zlomilo mu je levo stegno. Ponesrečenca so pripeljali na kolodvor v Mariboru, odkoder ga je rešilni oddelek odpremil v bolnico.

Smrtonosna zamenjava.

Po pomoti je izpila 71letna Marija Lešnik steklenico s tinkturo za stenice. Hotela se je z žganjem okrepčati. — Davi je reva umrla kot žrtev težkega zastrupljenja.

Doslédnost?

— Dober večer, gospod Veterinik, prosim, kje pa je ulica Zagata?
— Odkod pa pravzaprav poznate ime?
— Uganil sem ga!
— No, potem pa še uganite, kje je Zagata...

Fašistična križarska vojna proti Slovanom v Primorju

Splošno je že znano, kako italijanske oblasti v Istri in drugih obmejnih krajih spreminjajo stara slovanska rodbinska imena nasilno v italijanska, ter utemeljujejo svoj postopek z enostavno trditvijo, da vsa današnja rodbinska imena koreninijo v starih italijanskih odnosno latinskih oblikah, druga pa, ki nedvomno kažejo slovenski značaj, da so bila prevedena iz italijanskega. Izmislili so si bajko, da so te deformacije prvotno italijanskih rodbinskih imen izvršili slovenski in hrvaški narodni škofje in duhovniki, učitelji itd. s pomočjo nekdanje Avstrije. Kakor oni, ki je kričal »držite tatule!«, da je sam lahko mirno kradel.

Kako lažnive so fašistovske bajke, za to je najbolj klasičen dokaz popis prebivalstva, izvršen v južni Istri leta 1645 in sicer v občinah Burban in Rukali. Ta zgodovinski dokument je bil lani objavljen v poljudnoznanstvenem zborniku »Luč«. Popis je bil izvršen za vlade fevdnega gospodarja Franca Loredona, ker so Benečani s pogodbo od 23. dec. 1635 prodali obe občini plemiču Leonardu Loredanu v fevd za 14.760 dukatov. Popis je sestavljen benežanski uradni kapetan Bartula Manziñl na poziv vlade v Kopru. Glasom tega popisa je bilo 1. 1645 v obeh občinah 1527 duš. Med temi 1527 imeni je 1520 slovenskih in le 7 italijanskih (rodovine doseljenih beneških uradnikov). V popisu žensk je navedena n. pr. žena Šalina kot Šajinka, žena Dobrana kot Dobranka itd. Ali je bil morda tudi beneški uradnik, ki je podpis sestavljal, kak slovenski »pop« ali učitelj, ki ga je v »slaviziranju« imen podpirala avstrijska vlada? In kakor v teh dveh občinah, tako je bilo v vsej ostali Istri. Gospodje fašisti bodo zato pač že morali najti kakšno verjetnejšo tezo za svojo križarsko vojno proti slovanskim rodbinskim imenom. Ako hoče biti fašizem — kakor se to trdi po italijanskih listih — iskren ter brez dvoličnosti in ovinkov, naj iskreno prizna: v Istri je slovenski in hrvaški element s slovanskimi in hrvaškimi priimki, in ker se imena ne dajo asimilirati, ne preostane drugo nego nasilna sprememba imen. Križarska vojna proti slovanskim rodbinskim imenom je Italijanom potrebna, da iz istrskih Slovanov umetno napravimo za vnani svet Italijane!

Z enako silo, kakor križarsko vojno proti slovanskim imenom nadaljuje fašizem vojno proti slovanski knjigi. Vkljub vsem protektom proti nezakonitemu postopku oblasti in vkljub vsem sladkim obljubam višjih oblasti se vrsti zaplemba za zaplembo. Kdor se protivi plenitvam s strani karabinjerjev, ga tako dolgo batinajo in zapro, da odda končno knjige, ki romajo v peči karabinjerskih stanic. Slovensko deco, pri kateri italijanski uč-

Med Pohorci

ZIMSKI ŠPORT IN POHORCI. — »NA PREJI« V KMEČKI HIŠI. — »KRIZA« V PLANINAH.

Pohorje postaja slavno! Letošnja zima je nepričakovano dvignila njegov pomen, saj bo v prihodnjih tednih tu glavna postojanka zimskega športa. Sankarska tekma v Rušah je pa že na dan treh kraljev pokazala, da je Pohorje vredno take slave in časti...

Naši Pohorci se zadovoljno »muzajo«, ko vidijo cele kolone s smučmi in sankami natovorjenih športasov stopati proti Arehu ali Rogli. »Naj si izkušijo naše trpljenje!« se je zadnjič obregnil dobrodušen domačin, ki ni vedel, da je šport daleko od — trpljenja... Poletni pozimi zahajajo naši meščani v planine črpat lepote in dobrote, ki jih nudi narava vsem v izobilju. Le malo obiskovalcev pa izrablja to priliko, da spozna ljudstvo in se seznani z njegovim življenjem. S tem bi izginili razni predsodki, ki jih še lahko najdeš tuintam.

Pretekli teden smo na neki športški ekskurziji stopili v preprosto pohorsko hišo, deloma radi počitka, deloma iz radovednosti. Pa nam res ni bilo žal!

Postavljeni smo bili nenadoma v ono romantično dobo kmečkega življenja, ko se je ob zimskih večerih zbiralo staro in mlado »na prejo«. Pri slabo brleči lesčerbi so brneli kolovrati, predice so sušale niti, ostala družba se je ob pripovedovanju starega deda dobro zabavala. Pripovedki je sledila pesem, tej zopet šale in razne zabave v pozno noč.

Ni še dolgo, odkar je neki slovenski folklorist trdil, da so »s Pohorja izginila modra lanena polja in z njimi so baje izginili oni, poezije polni, bajno-krasni prejni večeri.« Ne, niso še izginili! Kolovrat še ni pozabljen! Še celo važen del nevestine bale je v »pravi« pohorski

družini! Gospodinja, domača hčerka in dve dekli sta imeli z vrtenjem dovolj posla: veliki kosmi lanene preje na preslicah so se le počasi združevali v tanko nit med palcem in kazalcem... Naš poskus, odvrniti jih od tega — dandanes nerentabilnega — dela, je bil brezuspešen. »Domače platno« je po mnenju pohorskih ženic pač najboljša in »v mestu« ga ni dobiti nikjer. Samo dve uri imajo v dolino, pa kljub temu vztrajajo na prastari produkciji. Še celo obleko imajo iz domače ovčje volne. Tak »loden« prekaša baje vse drage »fabriške« izdelke. In prav lepo ubrano so zapeli znano

»Le predi, dekle, predi,
prav tanko nit naredi...«

Prijazen gospodar nam je v svoji gostoljubnosti ponudil kruha in »mošta«. Prišel se je prav prirčen domač pogovor, med katerim smo si razkrili srca... Domači običaji, razmere, letina in — kriza! Tudi ta je segla v planinske višave: draginja, davki, stagnacija lesa... To so križi in težave našega Pohorja. Pa jim še baje zelo ona konservativna žilica, ki je mnenja, da rabijo od sveta samo — s o. l. vse drugo imajo doma na kmetiji. Če ne bi bilo davkov, bi dobro živeli kot njihovi dedi in pradedi...

»Modernizem« še v te višine ni prodrl; kriza današnjega gospodarstva zadržuje, oziroma pospešuje primitivnost kmečkih razmer. Marsikje se pojavlja že celo — prezadolženost. Slabe volje pa Pohorci kljub temu ne kažejo in marsikje najdeš originale kot je »Večernikov« Tijek.

Lep del narodnega življenja nam je razkril ta kratek obisk pohorske kmečke hiše, tam sredi zasnežene planine...

Tri leta po nedolžnem v kaznilnici?

Ljubljana ima zopet svojo senzacijo. Dne 15. marca 1927 je zapustil mariborsko kaznilnico Alojz Jerančič, sin bogatega ljubljanskega trgovca, obsojen od ljubljanske porote na štiri leta težke ječe radi uboja Fanike Petkovškove, mlade in lepe blaginčarke kina »Tivoli« v Ljubljani. Dasi je mladi obtoženec ves čas vsako krivdo odločno zanimal in za njegovo krivdo ni bilo nobenega dokaza, je bil po senzacionalni razpravi po zaslišanju nad stopenetdeset prič na podlagi indicij obsojen, ne sicer radi umora, kakor je bil obtožen, ampak radi uboja. Dnevno časopisje ljubljansko je imelo dovolj snovi za cele tedne, da je tešilo senzacij željno vročekrvno publiko.

Sedaj je izdal Jerančič posebno knjigo svojih spominov pod naslovom: **PET LET POZNEJE. Iz dnevnika obsojenega kaznjence.** V tej knjigi skuša v prikupni obliki živahno pisanih spominov dokazati svojo trditev, da je na zagonefni smrti lepe mlade prijateljice popolnoma nedolžen in da je postal žrtev napačnega krivdoreka porotnikov.

V prvem delu »Mlada ljubezen« slika svoje komaj devet in dvajset dni trajajoče znanje in ljubezen s Faniko Petkovškovo. V drugem delu »Osumljen« svoj križev pot pet dni trajajočih policijskih poizvedb in dolge sodne preiskave, ki je zaključila s porotno razpravo, v zadnjem delu »V kaznilnici« pa svoje večletno bivanje v moški kaznilnici v Mariboru.

Jerančičeva knjiga je iz raznih vidikov izredno zanimiva ne le za senzacije željne čitatelje romanov, ampak tudi za pedagogice, psihologe in predvsem za juriste-kriminaliste. Kakor poglavje iz katkega romana o španski inkviziciji se čitajo strani 95 in sl. o prizoru v mrtvašnici, ki ne kaže preiskovalnih oblastev na višini, kakoršno bi smeli zahtevati v moderni dobi v srednji Evropi! potem, ko je bil kazensko-pravdni red že petdeset let v veljavi. Tudi to in ono izvedno, kar v XX. toletju v policijskih in sodnih zaporih ne bi smelo biti več mogoče.

Nas v Mariboru zanima predvsem tretji del o bivanju v kaznilnici, katero v Jerančičevih spominih opazujemo s stališča zdoma precej razvajanega kaznjence, ki se čuti nedolžnega in ki že radi tega težje in z večjo nevoljo pre-

naša neprostovoljno življenje v ječi. Dasi stoji mariborska kaznilnica že štideset let in je nudila svojo »gostoljubno streho« že blizu dvajset tisočim kaznjencem, vendar še ni našla svojega romanopisca, kakor razne druge, tudi jugoslovanske kaznilnice. Le nekaj odlomkov o kaznilniškem življenju je priobčil lansko leto Večernik izpod peresa bivšega kaznjence, katerega obširnejši »Izobčenci« še niso našli založnika.

Tako je Jerančičeva knjiga prvi obširnejši opis večjemu krogu čitateljev neznanega življenja za zamreženimi okni in zastraženim obzidjem, kjer se toliko duš pokori za svoje grehe in hrepeni po svobodi, kjer pa si skušajo neprosti prebivalci z »nedovoljenimi sredstvi« skrivaj olajšati svoj položaj, zlasti če imajo v svobodi petične svojce, kakor Jerančič.

»Pet let pozneje« je izpoved dvajsetletnega mladeniča, ki »ni zakrivil drugega, kakor da je bil 29 dni zaljubljen«, o najbednejšem, najžalostnejšem in najstrašnejšem poglavju svojega življenja. Jerančič je ali ženjalno domišljav ali pa je bil res po nedolžnem v ječi. V.

Pianist Anton Trost.

ki bo koncertiral v četrtek, 17. t. m. v kazinski dvorani, si je izbral za svoj nastop sledeči spored: 1. Bach: Preludij in tripelfuga za orgle. Za klavir prosto priredil F. Busoni. 2. Brahms: Variacije na lastno temo, op. 21. 3. Chopin: Sonate v b-molu, op. 35. 4. Škriabin: a) Tragična pesem, op. 34. b) Valček, op. 38. 5. Marx: Rapsodija. Da bo dostop mogoč vsakomur, so se odredile običajne, izredno nizke cene.

Delavnost v ministrstvu trgovine.

Te dni bodo v ministrstvu trgovine, oddelku za zunanjo trgovino, dovršeni mnogi zakoni, ki so bili v glavnem že delj časa sestavljeni, a iz najrazličnejših vzrokov ni prišlo do njihovega uveljavljanja. Z novim zakonom bo vlada osnovala poseben zavod za izpolnitev zunanje trgovine, z drugim zakonom se uredi kontrola izvoza poljedelskih proizvodov, s tretjim zakonom se bodo proglasile svobodne cone v glavnih pristaniščih, s četrtrim bodo urejene ladjedelnice; nad vse resno pa delajo tudi na zakonskem načrtu o ustanovitvi gospodarskega sveta, o čigar potrebi so govorili že več let, a ga niso mogli oživiti.

Mariborski in dnevni drobiž

Razvrstitev finančnih uradnikov

Radi nove organizacije državne finančne službe, po kateri imamo od 1. tm. za vso Slovenijo finančno direkcijo v Ljubljani in 27 davčnih uprav kot prvo-stopnih finančnih uradov v provinci, so dobili te dni finančni uradniki dekreta o namestitvah oz. premestitvah. V naslednjem naj navedemo le nekaj bližnjih davčnih uprav:

Davčna uprava Maribor: Vršilec dolžnosti šefa davčne uprave višji inspektor Avgust Sedlar, sekretar Ivan Predika; kontrolorji gosp. Masten, Fran Gril, Avgust Cejan, Ignac Ozvatič, Fran Donaj, Anton Vodopivec, Matija Najzar, Ludvik Jutraš, Bogomil Zeleznik, Fran Francé, blaginjak Ferdo Kocuvan; davkarji Josip Sever, Leopold Haller, Martin Ferencak; arhivar Alojz Megla in po močnik arhivarja Miloš Kramar.

Davčna uprava Ptuj: Vršilec dolžnosti šefa davčne uprave višji inspektor Hinko Perne, kontrolorji Albert Princ, Franc Košar, Simon Fürer, Jakob Arnuš; blaginjak Ladislav Jerše, davkarji Ivan Bobak iz Maribora, Matija Križan iz Sv. Lenarta, Alojzij Jagodic iz Sv. Lenarta, Anton Ribič, Slavko Devetak in protokolist Avgust Kos.

Davčna uprava Murska Sobota: Šef davčne uprave Ferdinand Prelog, blaginjak Anton Dolenc, davkarji Filip Dvoršak iz Maribora, Janez Ružič, Al. Lazar, Josip Gregorc, Franc Perkič in Stefan Koltaž.

Davčna uprava Slovenska Bistrica: blaginjak in vršilec dolžnosti šefa davčne uprave Josip Pihler, kontrolor Vinco Gal, davkar Alojz Ošina.

Davčna uprava Ljutomer: blaginjak in vršilec dolžnosti šefa davčne uprave Lovro Kuharič, davkar Mohor Zupančič, pripravnik Viktor Martiniak, protokolist Roman Rek; kot davkar je še pridelen Rudolf Knaflič iz Gornje Radgone.

Davčna uprava Ormož: davkar Franc Jakopin in protokolist Romuald Hribernik.

V dolnji Lendavi vršilec dolžnosti šefa davčne uprave, davkar Anton Prudič iz Kočevja.

V mariborski oblasti so ukinjeni davčni uradi Rogatec, Sv. Lenart in Gornja Radgona.

Mariborski oblasni odborniki razrešeni svojih funkcij.

Kakor smo že včeraj poročali, je vlada imenovala dosedanjega predsednika mariborskega oblasnega odbora in oblasne skupščine za komisarja mariborske oblasne samouprave. Vsi dosedanja oblasni odborniki so torej razrešeni svojih dosedanjih funkcij, ker ministrstvo za no tranja dela ni pristalo na predlog, da bi se komisariju dodelil v pomoč še posvetovalni odbor.

Umrli je

včeraj popoldne po kratki težki bolezni v bolnišnici g. Feliks Cotič, mornariški tel. kapetan I. kl. v p. v starosti 68 let. Pokojnik, brat nekdanjega glavnega urednika »Edinosti« g. Maksa Cotiča, je bil izrazita samonikla osebnost. V mladostni dobi je šel kot delavec k mornarici, kjer je s svojo pridnostjo in nadarjenostjo naglo napredoval. Izumil je celo važno ladijsko napravo. Preobrat ga je zatekel v Pulju kot mornariškega nadposlovodjo. Sprejet v našo mornarico je služil še tako dolgo, da je dosegel rekordno službeno dobo — 48 let. Pogreb blagopokojnega bo v četrtek ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju, sv. maša-zadušnica se bo pa brala v petek ob 7. uri v magdalenski cerkvi. Bodi mu blag in časten spomin, rodbini pa iskreno sožalje.

Sabljaški krožek.

V Mariboru se je ustanovil sabljaški krožek in se sprejemajo tudi začetniki. Pončevala se bo italijanska metoda in floret. Če bi se kdo zanimal tudi za nemško sabljanje, bo imel priliko, da se lahko nauči tudi te metode. Poučevalo se bo: vsako nedeljo od 4.30—6.30 in vsako sredo od 8.30—10. ure v telovadnici ljudske šole v Samostanski ulici.

Zdravniško društvo v Mariboru

ima svoj letošnji redni občni zbor dne 26. januarja ob 17. uri v Mariboru, Jurčičeva ulica, hotel »Stara pivarna« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora o delovanju društva v letu 1928. 2. Volitev predsednika, podpredsednika in ostalega odbora. 3. Določitev društvenih prispevkov za prihodnje leto. 4. Slučajnosti. Ob priliki občnega zbora bo predvajala tvrdka Behringwerke zanimiv film. Vsi člani društva se ponovno vabijo, da se občnega zbora osebno udeležijo.

O priliki 100letnice jezikoslovca Janca Žiča

predava v klubu Korošcev prof. dr. Kotnik v sredo, dne 16. t. m. ob 20. uri v klubskih prostorih pri Zamorcu, Gospodarska ulica. Poleg članov kluba so vabljeni tudi ostali Korošci in prijatelji Korošcev. — Klub Korošcev v Mariboru. —

Prevoz pošte.

Dne 4. februarja se bo vršila pri mestnem magistratu v Mariboru dražba za oddajo v zakup mariborskih poštinih voženj. Pogoji so na vpogled pri mestnem magistratu in pri poštah v Mariboru.

Izseljevanje v Kanado.

Vlada v Oslavi je pravkar silno omejila naseljevanje in to iz razlogov svoje kolonizatorne politike. Zanimivo je, da se iz naše države smejo še nadalje izseljevati v Kanado samo Nemci in da so vse druge narodnosti in narodne manjšine od tega izključene. Nasprotno pa je dovoljeno po novi odredbi kanadske vlade naseljevanje celih rodbin in to brez oziroma na narodnost. Tako se n. pr. odslej ne more več izseliti kmečki fant sam ali kmečko dekle samo. Toda cela kmečka rodbina se lahko kot doslej vsak čas naseli v Kanadi.

Tretja velika, oblasna, vinska razstava in sejem v Ptuj.

Lanska, kakor tudi predlanska vinska razstava v Ptuj je gotovo vsem posetnikom in razstavljalcem še v dobrem spominu. Splošni želji ustrezajoč se priredi v Ptuj letos zopet vinska razstava z vinskim sejmom za vso mariborsko oblast in sicer v dneh 3., 4. in 5. marca. Vsakdo lahko razstavi brezplačno poljubne vrste vina, pridelanega v mariborski oblasti, izvzemši šmarnice. Kdor želi razstaviti, naj javi to razstavnemu odboru najkasneje do 10. februarja, da se ga lahko uvrsti že v katalog. Navede naj: ime, bivališče, pošto, nakladno postajo, vrsto vina, letnik, vinski vrh, za prodajo namenjeno količino in ceno. Prijavi je priložiti kavicjo 10 Din, ki se vrne, ako bo prijavljeno vino razstavljeno. Od vsake vrste je razstaviti 5 normalnih buteljk ali 4 litre. Vino mora biti najkasneje do 25. februarja oddano v kleti društvenega doma. Razstavi se lahko tudi vino, ki ni na prodaj. Prazne buteljke se lastnikom vrnejo, vino se uplača. Kdor buteljk nima, jih dobi na posodo. Za odlična vina so namenjena odlikovanja.

Delavstvo v Jugoslaviji.

Po podatkih raznih socialnih ustanov je izdelalo ministrstvo za socialno politiko statistiko zavarovanih delavcev v naši državi. V Hrvatski in Slavoniji je 184.204 zavarovalnih delavcev, kar znaša 7.8% vsega prebivalstva, v Srbiji 123.155 (3.2 odst.) v Sloveniji 116.585 (1.1%), v Vojvodini 94.764 (5.3%), Bosni in Hercegovini 89.440 (4.6 odst.) ter Dalmaciji in Črni gori 29.181 (2.6%); skupaj 637.333 delavcev ali 5.3% vsega prebivalstva. Tu upoštevani delavci so zavarovani pri uradu za zavarovanje delavcev, dalje pri bratovski skladnici rudarjev, železničarskih fondih itd. Največ zavarovancev je torej v Sloveniji, ki jim sledi Hrvatska in Slavonija. Razume se, da ni zavarovano vse delavstvo, zlasti ne ono v Srbiji. Poljedelski delavci pa vrh tega nimajo niti obveznega zavarovanja.

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 11. tm. v Mariboru, je bilo pripeljanih 30 svinj, prodanih pa je bilo 11. Cene so bile sledeče: 7—9 tednov stari prašiči Din 225—250, 3—4 mesece stari 280—450, 5—7 mesecev 480—540, 8—10 mesecev 580—750, 1 leto 1.100—1.200, 1 kg žive teže 10—12.50, 1 kg mrtve teže Din 16—18.

Izgubljeni „jaz“

AMNEZIJA. — DVA ZNAČILNA PRIMERA.

Statistike vseh večjih mest izkazujejo že nekaj let v vedno večjem številu slučaje, ko so izginili ljudje brez sledu, ko vse preiskave v pogledu zločina, bega, samomora itd. ostale negativne in ko so se pogrešanci naenkrat zopet pojavili kot večje ali manjše duševne podrtije z izgubljenim ali izbrisanim spominom. Človek je ostal, propadel je pa njegov »jaz«, njegova osebnost, ne spominja se več na svoje ime in vsa njegova preteklost se je nekje — potopila.

Zdravniki in psihologi so dali temu čudnemu pojavu naziv »amnezija«. Amnezija je delna ali popolna. Po težki živčni krizi propade človeku včasih za nekaj časa ali pa za vedno spomin na gotove dogodke, navadno one, ki so krizo povzročili. To je delna amnezija. So pa tudi slučaji in sicer jih je vedno več, da se izgubi ali izbrše spomin nesročnim ljudem popolnoma. Delna amnezija je lahko pravi dar božji. Kdo se ne bi rad iznebil spomina na kako neprijetnost v življenju! Izgubljeni »jaz« je pa nekaj groznega.

Dva najnovejša primera iz Londona: Bančni sluga John B. Curwood je že 10 let vestno opravljal svojo službo. Dan za dnem je dostavljal denarne pošiljave, nihče ni dvomil o njegovi poštenosti in živel je v vzorno urejenih razmerah. Nekega dne pa izgine z večjim denarnim pismom. Misli se na vse: na nesrečo, rop, poneverbo, beg in tudi preiskave se dolgo vršijo v vseh teh smereh. Vse zaman, kot da se je mož

pogreznil v zemljo. Po preteku več tednov ga pa aretirajo v Manchesteru. Ves je zanemarjen in sestradan, po sliki na tirnici se ga pa še vendar da spoznati. Na policiji ga izprašujejo vse mogoče, mož pa ne ve ničesar o sebi. V žepu njegove razcapane suknje so našli denarno pismo — nedotaknjeno. Tudi o tem pismu ni ničesar vedel. Najprej so mislili, da je vse to trik, igranje, kmalo so se pa prepričali, da se tako ne da igrati. Prišla je slugina žena, prišli so otroci, mož je pa na prošnje in jok odgovarjal kot človek, ki ima sicer s tujimi ljudmi sočutje, a se jezi, ker ne ve, na kak način spravljajo njega z njimi v zvezo.

Postalo je jasno, da je v glavi ubogega Johna neka kruta goba zbrisala ves spomin, vso preteklost. Zdravniki so mnenja, da je to posledica rane na glavi, katero je dobil nesrečnež v vojni.

Mlada in lepa Betty Lee pa ni bila v vojni, nikdar ni bila ranjena ali bolana. Bila je srečna nevesta. Par dni pred poroko se je odpravila v neko trgovino ter se ni več vrnila. Iskali so jo in preiskave so se vršile po vseh mogočih tesarjih in domnevah. Končno jo našlejo v nekem malem irskem kraju, kjer se je bedno preživljala z raznimi slučajnimi posli. Nesrečno dekle ni ničesar vedelo o svoji preteklosti do tistega hipa, ko se je znašlo v zakotni vasi. Poznało ni ne starišev, ne ženina, drugače je bilo pa popolnoma zdravo.

Podobnih slučajev je še več in učenja ki si nad njimi belijo glave.

Učenke obglavile učiteljico

V Stouthamu v Virginiji je bil izvršen strašen zločin, ki si ga oblasti dolgo niso znale tolmačiti, končno pa je preiskava le ugotovila krivce in vzroke grozodejstva.

Pet dni pred Božičem so našli obglavljeno 45letno učiteljico Ano Prehorst. Vsi predali so bili vlomljeni in vse stanovanje je bilo v največjem neredu, denar in dragocenosti pa so ostale nedotaknjene. Oblasti so takoj osumila sestro umorjene, ki je bila radi dedščine sprta z učiteljico. Tej je uspelo dokazati alibi, tekoni preiskave pa se je dogladno, da so bili pri zločinu zaposleni otroci, kar so izdali prstni odtisi na pohištvu. Dozvalo se je tudi, da so jo učenke močno sovražile in da je na dan zločina kaznovala tri učenke. Učiteljica je morala pismeno obvestiti ravnateljstvo o vsaki kazni. Obvestila je običajno pisala doma. Policija jih v njenem stanovanju ni našla, čeprav ravnateljstvu še niso bila oddana, kar je vzbudilo sum, da so zločin izvršile učenke same. Pri zasliševanju so zanimale dejanje, končno pa so priznale, da so umorile zasovraženo učiteljico iz strahu, da bo obvestila tudi stariše. Proti večeru so jo obiskale na stanovanju in jo prosile, naj jim je tokrat priznase. Miss Prehorst pa je surovo zavrnila njih prošnjo in jih ponovno žalila. V obupnem strahu je 13-letna Micholson zgrabila za nož, ki je ležal na pisalni mizi in ga zasadila učiteljici v vrat. Slučajno jo je pogodila na krvne žile in učiteljica se je, predno je utegnila izdreti smrtonosno rezilo, zgrudila na tla. Nato so ji učenke z istim nožem odrezale glavo in preiskale vse stanovanje. Najdena kazenska obvestila pa so sežgale in neopazeno zapustile stanovanje. Zločin, zlasti pa izvršitev, je vzbudil splošno senzacijo. Kriminalistika ne pomni, da bi troje 13letnih deklet izvršilo tako grozen zločin.

Baron-kauč med aristokrati

V Katovicah je senzacionalna družabna afera dvignila mnogo prahu. V tamkajšnjih aristokratskih krogih je igral najvažnejšo vlogo baron Ralph Kalay, ki se je pred sedmimi leti poročil s hčerko bogatega barona Chrodowietza. Od takrat se je v njegovi okolici zbirala najuglednejša družba, njegov grad pa je bil središče gornjeleske aristokracije. Lahko je torej razumeti splošno presečenje, ki je zavladalo v visokih krogih, ko se je zvedelo, da je policija aretirala mladega barona na podlagi prijave lastne žene. Ugotovilo se je, da je

baron drzen pustolovec, ki ni bil nikdar plemič, niti kavalerijski častnik v bivši avstrijski armadi. Baron pl. Kalay je bil navaden kovaški pomočnik, ki se je tekom let razvil v nevarnega mednarodnega pustolovca. Razen tega je bil tudi bigamist. Predno je poročil baronico, je bil že dvakrat poročen. Njegova druga žena je bila Poljakinja, s katero je imel več otrok, a jo je pustil na cedilu. Ugotovilo se je, da je bil že šestnajstkrat kaznovan in da ga zasleduje celo londonska policija. Sleparije so mu uspevale na podlagi aristokratskega obnašanja in izredne elegancije. Mnogo pa mu je k temu pripomoglo tudi znanje jezikov. Laži-baron obvlada namreč štiri jezike. Sedem let mu je poslednja, genijalna pustolovska poteza omogočala sijajno življenje, ki mu je pač bolj prijalo, kakor pa vihtenje kovaških kladiv.

Možgani genija in navadnega človeka

Že dolgo vrsto let se trudijo zdravniki, da bi ugotovili razliko med navadnimi človeškimi možgani in možgani genija. Po dolgoletnem marljivem delu in studiju skuša sedaj odgovoriti dr. Keith, ki pa kljub trudu in znanstvenemu delu ne more točno in definitivno povdariti razliko.

Niz mikroskopskih fotografij posameznih možganskih delov, povečanih več tisočkrat, daje vrsto neznatnih točk, ki predstavljajo razvite živčne celice. Torej milijoni takih celic tvorijo človeške možgane.

Temu pravi dr. Keith »mikroskopska arhitektura« možgan, v kateri tiči mentalna moč človeka. Velikost možgan ni merodajna za mentalno sposobnost človeka. Možgani francoskega pisatelja Anatola Francea, ki so jih tehtali v Toursu, so tehtali 25 odstotkov manj kot povprečno tehtajo človeški možgani.

Toda možgani genija opravljajo specialne funkcije. Močno razvite emocionalne sposobnosti, ki so karakteristika genija, so čestokrat vzrok pomanjkanja lastnosti, ki jih posedujejo povprečni ljudje. Pomanjkanje sposobnosti za delo, za samostojno presojanje in trezno ter prevdarno odločanje, je karakteristično za takozvane »artistične« temperamentne.

Zelo mogoče je, da so možgani genija majhni. Abnormalni razvoj ene same sposobnosti pač lahko dovoljuje pomanjkljivost drugih sposobnosti. Težki možgani pa so mnogostranski. Vsak specialni del je razvit do popolne sposobnosti.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 15. januarja ob 20. uri »Divja rača« ab. A. Kuponi.
Sreda, 16. januarja ob 19. uri »Bajadera« ab. B. Kuponi. **Znižane cene. Gostovanje. g. Nerata.**

»Na cesaričino povelje« na mariborskem odru. Prihodnja operetna novost bo ljubka in zelo zabavna opereta »Na cesaričino povelje«, ki se je v bivši Avstriji igrala pod imenom »Na vojvodki-no povelje«.

Ptujsko gledališče. V ponedeljek, 21. jan. dve predstavi: popoldne ob 3. otroška s petjem, godbo in plesom »Janko in Metka«; zvečer letošnji operetni slager »Adieu Mimmi«, ki je i v Mariboru i v Celju izredno ugajal in zabaval.

Še o „Divji raci“

Ni odveč ponovno izpregovoriti o tej vprizoritvi, ker je drama idejno tako bogata, da se ne da zlahka pregledati, dalje, ker se je vprizorila v proslavo stoletnice in ker je končno bila to prva drama v letošnji sezoni, pri kateri se o pravi notranji režiji sploh dá govoriti.

Gosp. Pregarc je vprizoril stvar tako, kakor je treba. Gledalec je poleg umer-ske igre in zunanjih dejanj jasno razumel tudi dramo ideje, kako je nastajala, se razvijala, zašla v konflikt in tragično končala. Med tema tragedijama posreduje bogata simbolika z divjo račko in z iluzijami starega Ekdala, kar je režiser ostro podčrtal. Ne samo popolno razumevanje Ibsenove »ne-sirovine«, ampak tudi moč dejanske interpretacije v neki samonikli noti je pokazal gosp. Pregarc.

Zato je glavna zasluga, da je bil dobro podan velik psihološki kompleks, na režiserjevi strani, dočim je gospa Bukše, kova storila, kar je pač mogla; kajti v ulogi Gine se sploh ne rešuje psihološka ali idejna tema drame in je Gina samo sredstvo, ki se psihološko sploh ne razvija, idejo pa razčlenilo Ekdal, Werle in Relling (Ibsen sam).

Igralsko je bil brez dvoma prvi gosp. Skrbinek v ulogi mladega Werleja. Tip je bil eksakten, strog, stesnjen, ki ga vsega nosi zveličavno poslanstvo, ki je v svoje zmotne idejne terjatve absolutne resnice ravnotako zaverovan kot v svoje zmote, ki mu kažejo prijatelja Ekdala kot junaka.

Gdč. Kraljeva je bila v svoji formi; zelo bister, dober naiven otrok, ki dozoreva in utrpí svojo otroško tragedijo, pač pa je premalo plastično izrazila svoj odhod v smrt.

G. Rakuša je bil vseskozi dober, ali njegovo ulogo je treba prav razumeti: to je človek, ki se ima sam in ki ga tudi Werle šteje za junaka, je pa slabši, ki ga imajo v boljši družbi za norca, ki se pa doma napihuje, živi fantazijam o svoji ženjalnosti, v resnici pa v lastni hiši ne vidi nerodnosti in ne čuti, da ga tudi gospodarsko nosi žena. Celó v konfliktu s famijlo ni iskren in vsak čuti, da iz njegovega krika ne bo nič. To je tak fičfirč, ki so silno značilni še za našo dobo. G. Rakuša je to nalogo izpolnil. Res, v tako strogi formi ko gospod Skrbinek ni bil. Morda malo nedisponiran, vsekakor pa je skozi vso igro držal pravi ton. Še jem ga med najboljše člane gledališke družine.

Gosp. Furjan kot stari Ekdal je bil zelo labilen, imel pa je vsekakor karakter in pravo noto, kar je zasluga za začetnika. Zmota pa je, da bi bila izborna maska gosp. Rasbergerja in njegova igra na klavir v I. aktu kaj pripomogla »v prospeh duha in pravega sklada«. Odkritostreno povedano, maska ni nič odločevala, klavirske igre za odrom pa med pogovorom v I. aktu ni nihče slišal; radi mene bi mogoč igrali Radeckega marš, to pa tembolj, ker je I. akt propadel radi kričavosti in neokretnosti komornikov, ki so bili vse drugo preje ko odlčniaki. Tudi g. Grom ni bil oni zlobnež, ki je vir vsega zla.

S tako heterogenim ansamblom ne bo nikoli mogoče doseči popolne enote, zato je treba brez vsake druge namere postaviti vsakega igralca na ono mesto, ki mu gre po svojih sočastih kvalitetah. Da celota niti pod gosp. Pregarcem ni uspe-la, to je najboljši dokaz za moj ceterum censeo: da je treba popolne in radikalne preosnove.

Sokolstvo

Na pomoč trpečim bratom!

Vsem bratskim županom in društvom.

Iz bratske župe »Aleksa Šantič« v Mostaru nam dohajajo strašne vesti. V hercegovinskih gorah, kjer se seljaki organizirajo v sokolske čete, sta zavladala neverjetno siromaštvo in takšen glad, da so naši bratje s svojo deco in družino prepuščeni na milost in nemilost samim sebi in izročeni v plen neizbežnemu pro-padu.

Sokolstvo ne sme ostati gluho, ko udarjajo na naša srca obupni klici teh trpinov in mučnikov, ki so vzdržali do skrajne skrajnosti v najtežjih razmerah, a sedaj ne morejo več. Neizrečna beda jih goni v smrt. Pa ako nihče ne vidi te velike naše nacionalne sramote, Sokoli jo morajo videti in očistiti ta črni madež na našem imenu in na naši časti!

1. Ni mogoče zahtevati, da Sokoli sami preskrbe hrane vsem tisočem, ki nimajo kruha; tega ne more nihče storiti brez najizdatnejše državne pomoči. Toda, kar moremo, to moramo storiti nemudoma, da rešimo, kar se še da rešiti. Treba je dobiti dela in zaposlenja vsaj za nekaj stolet naših bratov, ki so ravno tako dobri in vredni Sokoli kakor mi, ako ne še boljši od nas. Naši bratje v tej težki nesreči, ki ji slične ne pomni nihče, ne prosijo milosti, nečejo tolažilnih besed, temveč prosijo poštenega dela, ki ga zmorejo Sokoli seljaki, da si z delom sami pribavijo sredstev za skromno preživljanje umirajočih svojcev.

2. Vzporedno z akcijo pridobitve dela in zaposlenja začnite z zbiraljem starega perila in stare obleke, da tudi s tem ublažite nesrečo naše sirotinje, ki ječi pod pritiskom krute zime. Lani ob tem času je besnela v hercegovinskih gorah velika nesreča, a letošnje po obsegu in strahoti z ono ne moremo primerjati.

Pomnimo, da je bratska župa mostarska naša najvzornjša župa in da Sokoli seljaki, ki v teh črnih časih gledajo smrti v lice vzlic nečloveškemu in ne-kulturnemu trpljenju ne zanemarijo in ne opuščajo nobene naših organizaci-nih dolžnosti! Večje in čistilše sokolske zavesti si ne moremo misliti, ker je ni nikjer na svetu!

Župni in društveni socialni odseki naj se brez odloga lotijo organizacije pomožne akcije pod 1.) in 2.) ter, naj prav tako brez odloga o vsem, kar ukrenejo, obveste brata Čedo Miliča, starosta sokolske župe »Aleksa Šantič« v Mostaru. Na isti naslov naj odpošljejo tudi nabrano perilo in obleko. Prepuščeno pa je vsaki župi, vsakemu društvu in poedin-cu, da nujno pomaga nesrečnim bratom tudi po lastni inicijativi, kakor kdo more in zna, samo da bo pomoč hitra in izdatna.

Bratska župa mostarska bo o uspehu tega rešilnega dela sokolskega bratstva poročala v »Sokolskem Glasniku«.

Dvakrat da, kdor hitro da!

Z d r a v o!

Ljubljana, 15. januarja 1929.

Starešinstvo Jugosl. Sokolskega Saveza
E. Gangl, Dr. Riko Fux,
starosta, tajnik,

Prostovoljni jetnik

V New Orleansu je umrl v ječi te dni neki George Guillot, ki je bil l. 1908. obsojen radi potepuštva na mesec dni zaporu. Možu pa se je takrat v zaporu tako dopadlo, da je ostal v celici kar naprej polnih — dvajset let. Ko je obsedel svoj obilgatni mesec, ga na noben način niso mogli pripraviti do tega, da bi šel uživati zlato svobodo. Dejal je, da je jetnišnica ena najbolj človekoljubnih ustanov naših časov. Marsikateri potepin se ž njim strinja! Poveljnik straže je Guillotu — bogve pod kakimi pogoji ali po kakšnem predpisu — res dovolil ostati kot gost in prostovoljni jetnik na ričetu. Zanimivo je bolj to, da mož do svoje smrti ni spregovoril z nikomur besedi, ce in da je živel vseh dvajset let kot pravi samotar mnogo bolj spokorjeno in meniško življenje kot marsikateri pravi redovnik.

Teple Thurston:

Sovražnikova žena

DRUGI DEL.

Tajna sila mora biti na delu in po njeni volji sem Vas našel v Londonu. Mogoče boste sedaj mislili, da izgubljam notranjo oporo. Če pa človek tolikokrat spi pod milim nebom, z zvezdami posejenim, če mu je nebo okus, postelja kakor plavajoč otok na morju, potem je lahko včasih v dvomih, ali je vse okrog njega res, ali pa samo domišljija.

Tajni sili je treba slediti, kamorkoli ga vodi. Irsko bo končno le dosegla svojo svobodo tudi če mi podležemo, kar se lahko v kratkem zgodi. Slišal sem, da pride 28. zopet dosti angleškega vojaštva. Samo če Draper pride, se bomo zopet lahko nekaj časa držali.

Nisem se Vam še zahvalil za vse to, kar ste zadnjič zame storili. Kaj pomeni zahvala? Zame je Irsko v Vašem bitju in Vi ste Irsko in borim se za obe s krvjo v žilah in z voljo, ki je skrita nekje v moji glavi.

Drugi teden ste lahko vsaki dan pripravljeni, da stopim pred Vas. Natančno ne morem povedati, kedaj. Angleži so sedaj tako prepričani, da me bodo tu nekje zasačili, da bom, ko pridem doliv

Ardogino, lahko tako varno hodil okrog, kot so oni svetopisemski možje — imena sem pozabil — mirno in varno šli v ognjeno peč. Če bi videli mojo sliko na tiralici, potem bi šele vedeli, kako varen bom lahko.

Pismo ji je zdrknilo na krilo. Ničesar o ljubezni ni stalo v njem, vedela je pa, da je to edino prave strasti polno pismo, katero je prejela.

To noč ni mogla spati. Tudi drugo ne. John Madden je polnil njeno sobo s svojjo prisotnostjo. To ni bilo — samo Irsko. Preveč je izražalo njegovo pismo. Nič več ni vedela, kako bo končalo.

V ponedeljek popoldne — ko se je že pomirila v mirni vsakdanjosti — je po obedu s Stephenom sedela na travi ter naenkrat slišala, da so se odprla vrtna vrata za njima. Stephen se je prvi ozrl.

»Bože moj!« je vzkliknil.

Še predno se je ob tem vzkliku ozrla, je vedela, kaj je.

Tu je stal John Madden. Smejal se je. In ona je vedela, da je varen pred vsako zlobo usode, dokler bo ta smeh v njem.

9.

Tudi v Jani se je odzval smeh. Dnevi čakanja so minuli. Do tega dne ni vedela, kako dolgi so bili. Bilo je, kot da leži za pol življenja nazaj dan, ko je stal o mamljen od težke trudnosti pred njeno

posteljo in ko je v luči sveče gledala njegovo izmučeno blede lice.

Drug človek je bil sedaj. V enem tednu sta solnce in veter rujavo ustrojila njegov obraz. Njegova duša je sedaj imela telo, da v njem lahko prebiva. Tedaj v noči je bil pa samo prazen človeški obed. Sedaj je bila posebljena življenska sila in upanje v njegovih očeh je bilo tako prepričevalno, da je bila njena prva misel: Varen je pred vsako zlobo usode, dokler je ta smeh v njem.

Vzklik ji je izdal, da je Stephen v skrbih radi Johnove varnosti. Sama ni bila v skrbih. Na njegovem čelu je bila poleg nade zapisana tudi velika smelost. Ena nevarnost je že delila z njim. Sedaj bo pa delila z njim čas, ko bo prost in nezasedovan. Najprej je stopil k Stephenu ter mu podal roko. Smehtljala se je, ko mu je dejal:

(Dalle prihodnjič.)

Potrli neizmerno žalosti naznanjamo prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat in tast, gospod

Feliks Cotič

mornariški teh. kapetan I. kl. v p.

danes ob 4. uri popoldne po kratki težki bolezni, previden s tolažili sv. vere v 68. letu starosti bogu vdano odšel v večnost.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 17. tm. ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo brala v petek 18. tm. ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 14. januarja 1929.

Roza, soproga. Alfred, uradnik. Evgen, morn. teh. poslovođa I. kl. Albin, ing., Rudolf, zasebnik, sinovi Elvira in Elza, hčeri. Makso in Josip, brata. Marija, vd. Uršič, Berta, vd. Silvester in Ema, por. Gallowitsch, sestre. Henrika in Franci, sinovi. Albert Vicel, trgovec in Herbert Fritz, nading., zeta. Vnučki in ostali številni sorodniki 83

Mali oglas, Malisijev posrednik in oglasna agencija. Vse besede 20 p., najmanjši mesec Din 5.—

Mali oglasi

Zastava, dopisovanje in oglasni trgovski ali reklamni zbirniki: vsaka beseda 50 p., najmanjši mesec Din 10.—

Spalne sobe, polne politirane, na prodaj. Mizarstvo Krekova ulica 18, dvorišče. 75

Prazno lepo sobo na ulico oddam takoj. Vprašati: Cvetlična ulica 23 prtlj. 72

Lokal na ulico lep, oddam takoj. Naslov pove uprava lista. — 82

Poučujem glasovir samo začetnike. Naslov v upravi lista. 79

Pozor!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem nanovo otvoril krojaštvo v Vetrinjski ulici 22. Postrežba točna. Cene zmerne. A. Granduč. 72

Za posipanje trotoarjev se dobi vsako množino Škerlovo hitro topljiva sol po Din 1.— za kg na Meljski cesti 12. 32

Popravilo snežnih čevljev in galoš z najnovejšimi »Rudol« preparatmi po nizki ceni sprejema Rudolf Monjac, Jurčičeva 9. 2367

Poskusite enkrat masažo lica

po metodi „Chiro-practic“ ali pa „Vibratora“, orig. ameriški sistem, ki ga izvršuje dolgoletni strokovnjak iz Amerike. Priporoča se

ČESALNI SALON S. DOBAJ
GOSPOSKA UL. 38

Za sport

so najlepše in najprimernejše pletene obleke, katere izdeluje solidno in po nizki ceni pletarna L. GOLOB

Maribor - Orošnova ulica št. 5

Standard Oil Company of Jugoslavia Maribor

preje Slavenske ameriške patrolejske družbe z. o. z.

je preselila

svoj pisarniški lokal iz Trga svobode 3 v

palačo Pokojninskega
zavoda Dworakova c. 1/III

Telefon št. 10

Brzojavni naslov: „Socony Maribor“

DOBRO ZNANO

KISLO ZELJE

kakor, sveže namočene
polenovke se zopet dobi
pri tvrdki

2402

IVAN SIRK

trgovina špacerije
Maribor, Glavni trg Rotovž.

Livarski

koks

in angleški kovaški premog dospel. Kovaški in kurlinski koks stalno v zalogi

Mejovšek

Tattenbachova 13, tel. 475

INVENTURNA-PRODAJA

Želimo
temeljito
isprazniti!

HUMANIK

MARIBOR, Gosposka ulica 17
CELJE, Aleksandrova c. 1
PTUJ, Slovenski trg, „Petovla“

67